

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci žalobcu: **F. Č.**, bytom, H., S., zastúpený advokátom JUDr. Danielom Urbanom, AK Bratislava, Uhrova č. 18, proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Bratislave**, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo AA/2010/03631 zo 16. septembra 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. februára 2011, č. k. 7S/13943/2010-29, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. februára 2011, č. k. 7S/13943/2010-29, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 23. februára 2011, č. k. 7S/13943/2010-29 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo AA/2010/03631 zo dňa 16.9.2010, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. zo dňa 16.6.2010 č. SN/2010/5995/58689 o nepriznaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla (ďalej len „peňažný príspevok“).

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, zistené skutočnosti boli správne právne posúdené a vydané rozhodnutie je dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené. Krajský súd mal za nepochybne preukázané, že žalobca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s určenou mierou funkčnej poruchy v rozsahu 60 % pre psychiatrické ochorenie – ťažkú organickú depresívnu poruchu. Z ostatných ochorení, ktorými žalobca trpí, dosahuje mieru funkčnej poruchy 50 % len jeho sluchové postihnutie, pričom ostatné zdravotné postihnutia, ktoré sa týkajú pohybového aparátu, nedosahujú mieru funkčnej poruchy v rozsahu, ktorý je podmienkou uznania fyzickej osoby za ťažko zdravotne postihnutú. V oblasti mobility nebola u žalobcu preukázaná miera funkčnej poruchy nad 50 % a tento aj napriek svojmu zdravotnému postihnutiu, ako to vyplýva z jednotlivých komplexných posudkov, je schopný s pomocou sprievodcu premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, je schopný nastupovať do takýchto prostriedkov a vystupovať z nich, udržať sa v nich počas jazdy a zvládať z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu v týchto prostriedkoch. Nie je preto odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla mu preto nevznikol. Za neopodstatnenú považoval súd aj námietku žalobcu týkajúcu sa navýšenia stanovenej miery funkčnej poruchy o 10 % v zmysle § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., a to s prihliadnutím na postihnutie pohybového aparátu. Uvedené navýšenie prichádza do úvahy iba za predpokladu, že ďalšie funkčné poruchy ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením, čo u žalobcu splnené nebolo, lebo podľa tohto ustanovenia je možné postupovať len vtedy, ak sa pri stanovení miery funkčnej poruchy zohľadní ďalšie zdravotné postihnutie z tej istej oblasti zdravotných postihnutí v zmysle prílohy č. 3 cit. zákona. Pokiaľ žalobca namietal nezaujem posudkových lekárov o objektívne posúdenie jeho zdravotného stavu a jeho ponižovanie pri vyšetrovaní, podľa názoru krajského súdu mal svoje námietky uviesť do zápisnice o výsledku sociálneho zisťovania. Pokiaľ ide o jednotlivé príkazy na vykonanie úkonov, ich účelom bola objektivizácia a zistenie rozsahu funkčného postihnutia žalobcu v oblasti mobility.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich

so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla mu prizná a tiež mu prizná aj náhradu trov konania. Nesúhlasil so záverom komplexného posudku o sociálnych dôsledkoch v oblasti mobility a orientácie a v oblasti zvýšených výdavkov, keď nesúhlasil so záverom, že nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia a zníženú pohybovú schopnosť a že je schopný na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k prostriedku hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť. Nesúhlasil ani s tým, že dokáže nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy, lebo by to musel zvládnuť s dvoma francúzskymi barlami. Je odkázaný výlučne na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ktorú vykonáva najčastejšie jeho syn alebo blízky rodinný príslušník. Žiadal, aby boli posudzované aj iné zdravotné problémy, ktoré sa týkajú jeho pohybovej schopnosti, lebo jeho zdravotná dokumentácia potvrdzuje, že je pacientom s výraznými ťažkosťami pohybového aparátu. Považoval za zarážajúce, že posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu nezobral do úvahy najmä vysoký stupeň osteoporózy a že chodí o dvoch francúzskych barlách po výmene ľavého bedrového. Lekárske nálezy podľa jeho názoru odôvodňujú zaradenie aj podľa iných ustanovení prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., a to najmä:

a/ XII. Pohybový a podporný aparát, A. Chrbtica, choroby kĺbov, zápalové reumatické ochorenie, iné choroby kostí, chrupaviek, šliach, svalov, 5. Osteoporóza, osteomalácia, osteopatia,

b/XII. Pohybový a podporný aparát, B. 2. Dolné končatiny, 18. Stavby po vykonanej endoprotéze bedrového kĺbu alebo kolenného kĺbu,

c/ XII. Pohybový a podporný aparát, B. 2. Dolné končatiny, 21. Skrátenie dolnej končatiny, písmeno a); žiadateľ má ľavú dolnú končatinu kratšiu o 5 cm,

d/ XII. Pohybový a podporný aparát, B. 2. Dolné končatiny, 24. Stuhnutie oboch kolenných kĺbov,

e/ IX. Dýchacia sústava, 3. Chronická obštrukčná choroba pľúc: chronická obštrukčná bronchitída a emfyzém pľúc,

f/VII. Poškodenie ORL orgánov, 3. Obojstranná hluchota dospelých, písmeno a/ praktická hluchota podľa Fowlera viac ako 85 %.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov záver komplexného posudku podľa názoru žalobcu vyznieva nekompetentne, keď nezohľadnil jeho ďalšie zdravotné problémy, ktorými trpí a na ktoré permanentne poukazuje. Po výmene bedrového kĺbu je jeho zdravotný stav ešte horší ako pred operáciou. Stále chodí o barlách, bolesti mu spôsobuje aj kratšia chôdza. Už pri menšej fyzickej námahe sa zadychčí a nevládze pokračovať, musí si oddýchnuť, problémy mu spôsobujú i bežné domáce práce. Pociťuje bolesti v šiji, v oboch ramenných kĺboch a bedrových kĺboch. Má stuhnuté svalstvo. S týmito problémami je spojená trombóza, ktorou trpí a pri ktorej sa cíti horšie, napriek užívaniu liekov. Ďalšie ťažkosti mu spôsobujú i chronické bolesti chrbta a nepomáhajú mu ani rehabilitačné a liečebné procedúry pľúc. Chronická nádcha a chronické ochorenie nosa, ktoré mu sťažujú dýchanie, spôsobujú nadmernú produkciu hlienov, ktoré zatekajú a navyše zapáchajú. Navyac, trpí aj vysokým krvným tlakom, pričom na podporu svojich tvrdení uviedol potrebu dôkladného oboznámenia sa s obsahom jeho zdravotnej dokumentácie s doloženými lekárskymi nálezmi. Podľa neho tento návrh dôkazu nebol v konaní vykonaný. Potvrdil, že žalovaný si ho predvolal na prešetrenie a posúdenie zdravotného stavu, ktoré sa uskutočnilo dňa 13.8.2010, avšak výsledok bol rovnaký ako záver komplexného posudku, o ktorý sa opiera rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Nesúhlasil ani so záverom súdu, podľa ktorého zvýšenie miery funkčnej poruchy o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy by prichádzalo do úvahy iba v prípade, ak ďalšie funkčné poruchy ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením, teda že by v jeho prípade muselo ísť o ďalšie funkčné poruchy vo vzťahu k psychiatrickej diagnóze, ktorá predstavuje zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením. Taký výklad zákona vedie k nesprávnemu právnemu posúdeniu a krajský súd neuviedol konkrétne ustanovenie zákona, podľa ktorého nie je možné zvýšiť mieru funkčnej poruchy o 10 % aj podľa inej hlavy prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Uvedeným postupom by nebolo vôbec možné aplikovať zvýšenie miery funkčnej poruchy o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy tak ako je uvedené v § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Podľa názoru žalobcu súd sa nevysporiadal s individuálnym posúdením žalobcovej situácie a nepochopil ducha zákona č. 447/2008 Z. z., ktorý má pomôcť kompenzovať dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, pričom tento svoj cieľ má zákon explicitne uvedený v § 1 ods. 2. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a rozhodnutie žalovaného neboli dostatočne subjektívne a nezohľadňovali individuálne zdravotný stav žalobcu. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že mu prizná peňažný príspevok so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a tiež mu prizná aj náhradu trov konania.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zotrval na svojom stanovisku k podanej žalobe s tým, že rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté žalobou, bolo vydané v súlade s platnými právnymi predpismi, preto navrhol potvrdiť jeho správnosť a žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že nové aktuálne odborné lekárske nálezy nie je možné v súčasnom konaní zohľadniť. V prípade zhoršenia zdravotného stavu žalobca má možnosť požiadať prvostupňový správny orgán o nové posúdenie a rozhodnutie .

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 v spojení s § 246c a § 250ja Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu. Na zdôraznenie jeho správnosti považuje za potrebné doplniť nasledovné:

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť len ťažko zdravotne postihnutej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom stanovené podmienky. Aj odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právny nárok na príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na prevádzku osobného motorového vozidla neexistuje. Ide o fakultatívnu dávku a preto pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného súd skúmal len to, či žalovaný pred svojím rozhodnutím dostatočne zistil skutočný stav veci.

Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný nezohľadnil okolnosť, že chodí pomocou dvoch francúzskych bariel, táto jeho námietka nie je dôvodná, keďže uvedená okolnosť bola vyhodnotená v komplexnom posudku z 13.9.2010. Lekár posudkového útvaru žalovaného na základe lekárskeho nálezov skonštatoval, že pri pohyblivosti (funkcii) v bedrových kĺboch

(90/80°) a kolien (100-120°) je schopný používať prostriedky verejnej hromadnej dopravy, pričom pri vlastnom vyšetrení pri schádzaní z lôžka dokázal ohnúť kolenné a bedrové kĺby na viac ako 90°, čo nepotvrďuje závažnú poruchu pohyblivosti bedrových a kolenných kĺbov. Namietané skrátenie dolnej končatiny v objektívnych nálezoch nie je dokumentované. Z lekárskeho posudku na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z. súčasne vyplýva, že posudkový lekár zohľadnil aj namietaný vysoký tlak ako hypertenziu II. a nález z denzitometrie o osteoporóze. Závery posudkového lekára nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskejších vyšetrení, založených v administratívnom spise a žalobca v správnom konaní nepredložil žiadny nález, ktorý by potvrdzoval jeho tvrdenie o horšom zdravotnom stave. Miera funkčnej poruchy žalobcu bola určená na 60% z hľadiska psychiatrického ochorenia, ktoré bolo hodnotené ako najzávažnejšie, pričom aj z posudkov vyplýva, že žalobca sa lieči na množstvo ochorení. Pokiaľ však žalobca namietal, že za tieto ďalšie ochorenia mala byť miera jeho funkčnej poruchy navýšená o 10%, túto jeho námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, lebo z ustanovenia § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že mieru funkčnej poruchy možno navýšiť o 10% s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, *ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením* tak, že spôsobujú znevýhodnenie. V danom prípade by teda musela byť u žalobcu prítomná ďalšia funkčná porucha, ktorá by ovplyvnila jeho psychiatrické ochorenie, čo preukázané nebolo. Z uvedených dôvodov aj odvolací súd mal za preukázané, že posudky, ktoré boli podkladom rozhodnutia žalovaného sú objektívne, úplné a dostatočne odôvodňujúce nenavrhnutie požadovanej kompenzácie. Keďže pri preskúmaní rozhodnutia žalovaného bol rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia žalovaného (§ 250i ods. 1 O.s.p.), odvolací súd nemohol prihliadnuť na tvrdenia žalobcu o zhoršovaní jeho zdravotného stavu. V prípade zhoršenia zdravotného stavu a funkčných porúch má žalobca možnosť kedykoľvek znovu požiadať o príslušnú kompenzáciu.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného za zákonné a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 ods. 2 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Náhradu trov odvolacieho konania v konaní neúspešnému žalobcovi nepriznal (§ 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.) a žalovaný si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská